

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa județeană – 19 martie 2022

Clasa a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.
- Nu se acordă puncte din oficiu.

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A.

- 1 „Bibliotecile cu rafturi și zăbrele
Sunt pline
De tomuri grele
Pergamente și colecții vechi neprețuite
- 5 Legate-m marochine*,
În care zac orânduite
Ierarhic subt capitole și titluri
Mii și milioane de idei,
În zeci de mii de tomuri, anexe
- 10 Și opuscule*
Cu pagini încărcate de calcule subtile
Ca mici deseme
- Arabescuri* -
De cercuri seci, de semne
- 15 Și magice majuscule.
- Dar în ele
Nu sunt decât cadavre de idei,
Căci scrisul tot
E doar gândire veșted conservată
- 20 Și-nchisă subt formule și subt chei.
- Bătrânii în halaturi vechi,
Cu ochelarii petrecuți după urechi,
Uscară
Insectele-n vitrină
- 25 Ca specii rare
Sălbatecii codri în ierbare,
Pământul necuprins, în petece de hărți,
Ideile, în prăfuite cărți.

- 30 Și-acuma toate poartă cifre
Și litere latine
În tomuri sigilate-n marochine
Iar poezia lor,
Astmatice avânturi de simboluri
Zadarnic încercând să urce-n goluri. (...)"

Camil Petrescu – *Ideea*

**marochin* = piele fină de capră tăbăcită vegetal, având desene în relief sau în culori;

**opuscule* = scrieri științifice sau literare de proporții reduse;

**arabescuri* = motiv decorativ ornamental cu linii și curbe înclinate bizar, constând din diverse figuri împletite simetric.

B.

Mirosul cărților... Îl simțea chiar dinainte să intre în librărie, de cum zărea vitrina îngustă, în care librarul nu expunea mai mult de un volum o dată; în general, o carte de artă, deschisă pe un pupitru, din care întorcea o pagină în fiecare zi. (...)

38 Pentru fetița de atunci și adolescența de mai târziu, acesta era palatul din „O mie și una de nopți”, refugiul din după-amiezile ploioase de miercuri, pe care și le petrecea ordonând pe rafturi cărțile nou-venite sau citind în depozit. Bibliofil pasionat, mereu în căutare de ediții rare, bunicul ei cumpăra biblioteci întregi de cărți de ocazie, din care mare parte erau îngrămădite în lăzile înalte din dreapta ușii. Scotocind prin aceste comori, Juliette descoperise nu doar clasicii literaturii pentru copii, ci și opere ale unor autori oarecum uitați, Charles Morgan, Daphné Du Maurier, Barbey d'Aureville, plus un șir de romaniere din Anglia, printre care Rosamond Lehmann. Devora romanele Agathe Christie ca pe bomboane... Ce bune erau!

Glasul bărbatului în negru o readuse brutal în prezent:

48 - Uitați, luați-le pe-astea! Acum îmi aduc aminte că nu știam unde să le pun.

Ceea ce înseamnă, presupun, că sunt gata să plece. Din reflex, desfăcu brațele să primească vraful de cărți pe care el i-l întindea, apoi repetă uimită:

- Gata să plece?

- Da. Nu de aceea vă aflați aici? Vreți să faceți parte dintre cărăuși?(...)

- Eu... Nu, mulțumesc, trebuie să...

54 - Se impune, totuși, să vă explic... modul în care funcționăm... noi (...). În sfârșit, e ceva mai complicat: (...) Cunoașteți principiul cărților călătoare, rosti bărbatul după câteva clipe de tăcere. Un american, Ron Hornbaker, a creat ori, mai bine zis, a sistematizat conceptul în 2001. Să transformi lumea toată într-o bibliotecă... Bună idee, nu? Pui o carte într-un loc public, gară, bancă dintr-un scuar, cinematograful, cineva o ia, o citește, apoi, peste câteva zile sau săptămâni, o lasă la rândul lui în altă parte. Își împreună mâinile sub bărbie într-un triumf aproape perfect.

- Totuși, era nevoie să poți urmări cărțile „puse în libertate”, să le reconstitui itinerarul, să li se permită cititorilor să-și împărtășească impresiile. Așa a apărut site-ul asociat mișcării, unde se înregistrează fiecare carte. I se atribuie un identificator, ce trebuie semnalat lizibil pe copertă, cu URL-ul site-ului. Astfel, cel care găsește o carte călătoare poate să anunțe data și locul descoperirii, să-și exprime o părere sau o obiecție...

- Deci cu asta vă ocupați? Îi tăie vorba Juliette.

- Nu chiar. Soliman se ridică, se duse la teancurile pe care Juliette, de bine, de rău, le reconstituise și luă câte un volum din fiecare.

- Iată! Avem o selecție destul de aleatorie de lecturi posibile. „Război și pace” de Tolstoi. „Tristețea îngerilor” de Jón Kalman Stefánsson. Suita franceză de Irène Némirovsky.

„Lupta din miezul iernii” de Jean-Claude Mourlevat. „Nimic nu se opune nopții” de Delphine de Vigan...Următorul căraș care intră în camera asta va avea răspunderea de a transmite aceste cărți.

- Răspunderea? accentuă Juliette.
- N-o să le lase în natură sau în tren. Nu se va baza pe noroc, dacă vreți, ca volumele să-și găsească cititorii.
- Dar cum...
- Va trebui să le aleagă un cititor. Sau o cititoare. Cineva pe care l-a observat, pe care l-a urmărit chiar, până când a intuit de ce carte are nevoie respectiva persoană. Nu vă faceți idei greșite, e o adevărată muncă. Nu dai o carte ca sfidare, din capriciu, din dorința de a bulversa sau provoca, exceptând cazul când nu există un motiv. Cei mai buni cărași ai mei sunt înzestrați cu o mare putere de empatie: simt, în adâncul lor, frustrările, resentimentele strânse într-un corp pe care, la prima vedere, nimic nu-l deosebește de un altul...

Cristine Feret Fleury, *Fata care citea la metrou*

C.

90 Cu ocazia ediției a XI-a a *Nocturnei Bibliotecilor*, Biblioteca Națională a României propune publicului, de toate vârstele, sub genericul *Lectură de seară*, un program prelungit de lectură și o incursiune în bogăția colecțiilor sale.

Biblioteca Națională a României alege să-și păstreze porțile deschise până aproape de miezul nopții, invitând publicul să reflecteze asupra importanței lecturii în viața noastră de zi cu zi.

Vă invităm să fiți în această seară *#cititori peste program* în sala de lectură Mihai Eminescu, aflată la etajul 1, și să explorați spațiul prietenos și generos al bibliotecii, care vă întâmpină cu o serie de expoziții de carte și de artă. Toți cei care vor alege să ne treacă pragul în această seară și nu sunt posesori ai unui card valabil de cititor, vor beneficia de un permis de cititor gratuit, cu valabilitate de o lună.

<https://www.bibnat.ro/Evenimente-culturale-s108-ev702-ro.htm>

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrive pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Numărul de sunete este mai mic decât numărul de litere în toate cuvintele din seria:
 - a) vechi, întorcea, biblioteci;
 - b) ochelari, cineva, această;
 - c) urechi, asociat, expoziții;
 - d) sigilate, refugiu, beneficia.

2 puncte
2. În enunțul: „Mirosul cărților... Îl simțea chiar dinainte să intre în librărie, de cum zărea vitrina îngustă, în care librarul nu expunea mai mult de un volum o dată; în general, o carte de artă, deschisă pe un pupitru, din care întorcea o pagină în fiecare zi”, cuvintele subliniate sunt obținute, în ordine, prin:
 - a) derivare, derivare, derivare,
 - b) compunere, derivare, conversiune,
 - c) derivare, compunere, derivare,
 - d) conversiune, derivare, conversiune.

2 puncte

3. Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate *zadarnic, refugiul, întâmpină* sunt, în ordine, în seria:
- a) nefolositor, azil, întâlnește;
 - b) ineficient, mângâiere, intersectează;
 - c) inutil, adăpost, primește;
 - d) folositor, ascunzătoare, recepționează.
- 2 puncte**

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile corecte la cerințele de mai jos:

4. Rescrie enunțul: *Un american, Ron Hornbaker, a creat ori, mai bine zis, a sistematizat conceptul în 2001..*, trecând verbele de la timpul perfect compus la perfect simplu. **2 puncte**
5. Precizează felul pronumelor, în ordinea în care apar în rândul 48. **2 puncte**
6. Notează cazul cuvintelor subliniate din secvența: *Cineva pe care l-a observat, pe care l-a urmărit chiar, până când a intuit de ce carte are nevoie respectiva persoană. Nu vă faceți idei gresite, e o adevărată muncă.* **2 puncte**
7. Alcătuieste o propoziție interogativă în care substantivul cu funcție de subiect din rândurile 1-4 să fie complement prepozițional. **2 puncte**
8. Transcrie, din rândurile 38-42, două construcții verbale diferite, pe care le vei preciza. **2 puncte**
9. Rescrie două atribute diferite din rândurile 90-95. **2 puncte**
10. Transcrie propoziția subordonată, precizând felul ei și valoarea morfologică a termenului regent, din secvența: *Următorul cărăuș care intră în camera asta va avea răspunderea de a transmite aceste cărți.* **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

1. Comentează în două - trei enunțuri o figură de stil identificată în textul A. **6 puncte**
2. Prezintă în două-trei enunțuri în ce constă principiul cărților călătorești așa cum reiese din textul B. **6 puncte**
3. Precizează, într-un enunț, în ce constă evenimentul prezentat în textul C. **6 puncte**
4. Explică, în două – trei enunțuri, de ce Juliette consideră librăria palatului din „O mie și una de nopți” (textul B). **6 puncte**
5. Crezi că este important să participi la activități de promovare a lecturii? Exprimă-ți punctul de vedere în 30 – 70 de cuvinte. **8 puncte**
6. Cum ai convinge-o pe Juliette din textul B să devină unul dintre cărăușii lui Soliman? Formulează răspunsul în 30 – 70 de cuvinte. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Imaginează-ți că faci parte din echipa de organizare a unei/unor acțiuni de transformare într-o „mare bibliotecă” a orașului/satului în care locuiești. Redactează o notă de jurnal de cel puțin 200 de cuvinte, care să cuprindă prezentarea unei emoții/a unui sentiment în timpul acestor evenimente, inserând câte o secvență narativă, descriptivă și explicativă. Data redactării jurnalului este 19 martie 2022.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând tema și conținutul; **8 puncte**
- respectarea convențiilor jurnalului; **4 puncte**
- realizarea coerenței tematice și a coeziunii; **4 puncte**
- includerea celor trei secvențe (narativă, descriptivă și explicativă), în pagina de jurnal; **8 puncte**
- folosirea a două figuri de stil diferite; **4 puncte**
- utilizarea claselor morfologice specifice textului narativ, descriptiv și explicativ. **4 puncte**

Vei primi 32 de puncte pentru conținutul compunerii și 8 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.